

ಸ್ವಯಂ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ಅಗ್ನಿಪಂಜರದೊಳಗೆ...

ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು
ಆಧುನಿಕತೆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ
ಚಕ್ರವ್ಯೂಹಗಳನ್ನು
ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡವರು ತಾವೇ
ಅಭಿಮನ್ಯುಗಳಾಗುವ
ವಿಪರ್ಯಾಸಕ್ಕೆ
ದೇವರಚಿಹ್ನೆಗಳೆಂದು
ದುರ್ಘಟನೆ ಹೊಸ
ಉದಾಹರಣೆ.
ಅಪಾಯದ ಸಾಧ್ಯತೆ
ತಿಳಿದಿದ್ದೂ ಸುರಕ್ಷತಾ
ನಿಯಮಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆ
ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲೂ
ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ
ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲೂ
ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಈಶ್ವರ್

ಬೆಂಕಿಯ ಕೆನ್ನಾಲ್‌ಗಳನ್ನು ಚಾಚಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಗ್ನಿಗೋಳದ ಒಡಲಿನಲ್ಲಿ ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನ ನುಗ್ಗಿಸಿ ಹೊರಬರುವ ಸರ್ಕಸ್ ಕಲಾವಿದನ ಕಸರತ್ತು ಅನೇಕರಿಗೆ ಈಗ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಅಚ್ಚರಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಗರಗಳಲ್ಲಿನ ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆಯಂಥ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಬಹುತೇಕರ ದಿನಚರಿ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಅರಿವಿದ್ದೋ ಬೆಂಕಿಯೊಂದಿಗಿನ ಸರಸವೇ ಆಗಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ದೇವರಚಿಹ್ನೆಹಳ್ಳಿಯ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟೊಂದರಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಅಗ್ನಿ ಆಕಸ್ಮಿಕದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ-ಮಗಳು ಜೀವ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಗ್ಯರೇಖಾ ಎನ್ನುವ ಮಹಿಳೆ ಬಾಲ್ಕನಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅಡ್ಡಪಟ್ಟಿಗಳ ಅಡೆತಡೆಯಿಂದ ಹೊರಬರಲಾಗದೆ ರೋದಿಸುತ್ತ ಬೆಂಕಿಗೆ ಆಹುತಿಯಾದ ದೃಶ್ಯ ಸುಲಭಕ್ಕೆ ಮರೆಯುವಂತಹದಲ್ಲ. ಭಾಗ್ಯರೇಖಾ ಅವರ ತಾಯಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ಕೊಠಡಿಯೊಳಗೆ ಕರಕಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೊರಗೆ ಓಡಿಬಂದು ಜೀವ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದ ಇಬ್ಬರು ಕಣ್ಣೆದುರೇ ಸುಟ್ಟುಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ಆ ನತದೃಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಕಷ್ಟ.

ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ಚಕ್ರವ್ಯೂಹಗಳಲ್ಲಿ ನಾವೇ ಉಸಿರುಗಟ್ಟುವ ದುರಂತಕ್ಕೆ ದೇವರಚಿಹ್ನೆಹಳ್ಳಿಯ ದುರ್ಘಟನೆ ಹೊಸ ಉದಾಹರಣೆ. ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಾಲ್ಕನಿಗೆ ಬಂದ ಭಾಗ್ಯರೇಖಾ ಅವರಿಗೆ, ಸರಳುಗಳ ತಡೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಜಿಗಿದು ಜೀವ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಮನೆಯ ಹೊರಗೋಡೆಯ ಖಾಲಿ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಗ್ರಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಳವಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ನಿರ್ಮಾಣಗಳು ಕಳ್ಳಕಾಕರನ್ನು ದೂರವಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ಕೂಡ. ಆದರೆ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮನೆಯನ್ನು ಚಕ್ರವ್ಯೂಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ, ಹೊರಗಿನವರನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹಾಕಲಾದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಬೇಲಿ ಒಳಗಿನವರಿಗೆ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಆಗಬಹುದು. ಬಹುತೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಬಲಿಷ್ಠ ರಕ್ಷಣೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆಯೋ, ಅದು ವಂಚಕರ ಪಾಲಿಗೆ ಆಟದ ಅಡೆತಡೆಯಂತಿರುತ್ತದೆ. ಹಲವು ಕುಟುಂಬಗಳು ನೆಲೆಸಿರುವ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮನೆಗೂ ಕಬ್ಬಿಣದ ಬೇಲಿ ಹಾಕುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಕೋಟಿಯಂಥ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕುವುದನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡ ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರತಪ್ಪಿದರೆ ಹೇಗೆ ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿಸಬಲ್ಲವು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ದೇವರಚಿಹ್ನೆಹಳ್ಳಿಯ ಘಟನೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಬೆಂಕಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಂತೆ ಜೋಡಿಸಲಾದ ಫ್ಲಾಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಬೆಂಕಿ ಒಂದು ಮನೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಮನೆಗೆ ಹಬ್ಬುವುದು ಸುಲಭ. ಗಾಳಿ-ಬೆಳಕಿಗೆ ಕೊರತೆಯಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯ ತೀವ್ರತೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು. ಹಾಗಾಗಿ, ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಮೈಮರೆವೂ ದೊಡ್ಡ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು. ಗಾಳಿಬೆಳಕಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಅನಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕೂಡ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಆಗಬಹುದು.

ದೇವರಚಿಹ್ನೆಹಳ್ಳಿಯ ಬೆಂಕಿ ಅವಘಡ, ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಲೋಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಘಟನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಚಾಮರಾಜವೇಟೆಯ ಸೀತಾಪತಿ ಅಗ್ರಹಾರದ ಗೋದಾಮಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪಟಾಕಿಗಳ ಸ್ಫೋಟದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ದಾರುಣವಾಗಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿರುವ ಘಟನೆಯನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ನೋಡಬೇಕು. ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯಿಂದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯದೆ, ಜನನಿಬಿಡ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಟಾಕಿ ಗೋದಾಮು ಇತ್ತೆನ್ನುವುದರ ಹಿಂದೆ ಇರಬಹುದಾದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪಟಾಕಿ ಸ್ಫೋಟದ ದುರಂತಕ್ಕೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕಾರಣವನ್ನಾಗಿ ಗುರ್ತಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾಂಗ ಕೂಡ ಈ ದುರಂತ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು.

ಜನನಿಬಿಡ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕೂರುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ದಳದ ವಾಹನಗಳು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅನುಮತಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಲಂಚಗುಳಿತನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಸರ್ಕಾರ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿರುವ ಸುರಕ್ಷತಾ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಲಾಭಕೋರರಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಭ್ರಷ್ಟತೆ ಹಾಗೂ ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಕುಳುಗಳ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಅಮಾಯಕ ನಾಗರಿಕರು ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದುರಂತ ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಭಾವುಕತೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿ, ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವ ನಾವು, ಸೂತಕದ ಛಾಯೆ ಕರಗಿದಂತೆಲ್ಲ ದುರ್ಘಟನೆಯನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತೇವೆ; ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಪಾಯದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ತಿಳಿದಿದ್ದೂ ಸುರಕ್ಷತಾ ನಿಯಮಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

■ ರಘುನಾಥ ಚ.ಹ.